

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117205832
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6117205832.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou PM Lawyers, s.r.o., so sídlom Bratislava, Košická 49, proti žalovanej: E. F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., G. XXXX, H. I. J. XX, o zaplatenie 3.429,04 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. NM-6C/45/2017-155 zo dňa 26. júla 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania žalobca povinný žalovanej zaplatiť v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom v predmetnom spore, č.k. 6C/45/2017-85 zo dňa 19. februára 2020, zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 3.429,04 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 3.429,04 eur od 16.03.2014 do zaplatenia. Žalobca svoj nárok odvodzoval od zmluvy o pôžičke zo dňa 09.03.2013, ktorú mal uzatvoriť so žalovanou ústne v súvislosti s tým, že uhradil za žalovanú a jej syna letenky spoločnosti pelicantravel.com s.r.o., a to dňa 09.03.2013 v hodnote 1.329,04 eur vkladom na účet a ďalej vykonal vklady na účet žalovanej v I. I., a to nasledovne: dňa 11.04.2013 vo výške 500 eur, dňa 13.05.2013 vo výške 300 eur, dňa 23.05.2013 vo výške 200 eur, dňa 04.06.2013 vo výške 350 eur, dňa 12.06.2013 vo výške 300 eur, dňa 21.06.2013 vo výške 150 eur a dňa 02.07.2013 vo výške 300 eur. Žalobca tvrdil, že on a žalovaná sa dohodli, že predmetné finančné prostriedky žalovaná vráti do 15.03.2014. Žalovanú opakovane vyzval na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov, pričom ju vyzval aj e-mailom zo dňa 29.05.2015. Po vykonanom dokazovaní mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca zaplatil v prospech účtu pelicantravel.com s.r.o. dňa 09.03.2013 pod VS č. XXXXXXXXXXXX sumu 1.329,04 eur úhradu leteniek, pričom z faktúry predloženej žalobcom bolo zrejmé, že odberateľom bola E. F. C. a bola uhradená suma 1.329,04 eur. Z ďalších potvrdení predložených žalobcom bolo preukázané, že tento vkladom na účet žalovanej vložil dňa 11.04.2013 sumu 500 eur, dňa 03.06.2013 sumu 300 eur, dňa 23.05.2013 sumu 200 eur, dňa 04.06.2013 sumu 350 eur, dňa 12.06.2013 sumu 300 eur, dňa 21.06.2013 sumu 150 eur, dňa 02.07.2013 sumu 300 eur. Žalovaná v konaní pred súdom prvého stupňa vzniesla námietku premlčania. Vo výpovedi sa nevedela vyjadriť ku skutočnosti, či jej žalobca zaplatil letenky v sume 1.329,04 eur v prospech účtu pelicantravel.com s.r.o., ale potvrdila, že keď letela do K. žalobca sa sám ponúkol, že letenky zaplatí a ona že mu peniaze vráti. Jej ďalším tvrdením bolo, že peniaze vrátila, ale nepamätá si kedy. Súd zistené skutočnosti posúdil podľa § 657 a § 100 ods. 1 a § 101

Občianskeho zákonníka. Podľa neho v konaní nebolo preukázané, že by došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, keďže žalobca, na ktorom bolo dôkazné bremeno, žiadny dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie v tomto smere neposkytol a žalovaná tvrdenia, že by došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, poprela. I keby však došlo medzi stranami sporu

k uzavretiu zmluvy, resp. zmlúv o pôžičke, sám žalobca tvrdil, že sa so žalovanou dohodli, že finančné prostriedky mu žalovaná vráti do 15.03.2014. Žaloba v predmetnej veci však bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica dňa 10.03.2017. Žalovaná namietala premlčanie

a v nadväznosti na citované ustanovenia § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné konštatovať, keďže je zrejme podľa samotného tvrdenia žalobcu, že žalovaná mala vrátiť finančné prostriedky do 15.03.2014, že keď žalobca podal žalobu na súd dňa 10.03.2017, všeobecná premlčacia lehota na uplatnenie nároku mu neuplynula. Avšak tomu, aby súd mohol zaviazat' žalovanú na zaplatenie žalovanej sumy titulom pôžičky, by žalobca musel preukázať, že zmluva o pôžičke bola reálne uzavretá, čo v konaní nepreukázal žiadnymi dôkazmi.

Z uvedeného dôvodu posudzujúc žalobou uplatnený nárok ako pôžičku, súd žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 5Co/79/2020-112 zo dňa 21. apríla 2021 uvedený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., čo do zamietnutia žaloby žalobcu

o zaplatenie 2.100 eur s 5,25 %-ným ročným úrokom z omeškania od 16.03.2014 do zaplatenia, potvrdil, s tým, že v tejto časti súd prvého stupňa vec právne posúdil správne na základe zisteného skutkového stavu a vo výroku I., čo do zamietnutia žaloby žalobcu o zaplatenie 1.329,04 eur s 5,25 %-ným ročným úrokom z omeškania od 16.03.2014 do zaplatenia, ako aj súvisiacom výroku II. o náhrade trov konania, zrušil a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že v časti o zaplatenie sumy 1.329,04 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania nebolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k prenechaniu uvedených peňažných prostriedkov žalobcom žalovanej skutočne došlo. Žalobca preukázal, že zaplatil cenu leteniek žalovanej a jej syna. Žalovaná potom vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie uviedla, že "žalobca sa sám ponúkol, že letenky zaplatí a že peniaze mu vrátim. Ja som mu tie peniaze vrátila." Odvolací súd vyslovil názor, že tvrdenia žalovanej nemožno vyhodnotiť inak ako tak, že sa žalovaná zaviazala prenechať peňažné prostriedky, ktorými žalobca zaplatil za letenky, žalobcovi vrátiť. V spore tak bolo preukázané prenechanie peňažných prostriedkov žalobcu žalovanej, záväzok žalovanej, že tieto peňažné prostriedky vráti i reálne odovzdanie týchto peňažných prostriedkov formou zaplatenia ceny leteniek na účet ich predajcu. Takýto skutkový stav, konštatoval odvolací súd, nemožno vyhodnotiť po právnej stránke inak ako tak, že medzi stranami bola podľa § 657 Občianskeho zákonníka uzatvorená zmluva o pôžičke, na základe ktorej došlo aj k reálnemu odovzdaniu peňažných prostriedkov pôžičky žalobcom žalovanej. Podľa názoru odvolacieho súdu otázkou zostáva dojednaná doba vrátenia peňažných prostriedkov pôžičky, keď žalobca v žalobe tvrdil, že sa so žalovanou dojednal na vrátení pôžičky do 15.03.2014 ale pred súdom prvej inštancie vypovedal, že sa dohodli, že "mi to potom niekedy vráti". Sama žalovaná sa k otázke doby splnenia /splatnosti/ pôžičky nevyjadřila. Preto odvolací súd uložil súdu prvej inštancie odstrániť rozpory o dobe splatnosti pôžičky a následne skutkové a právne závery k tejto otázke použiť pri hodnotení námietky premlčania vznesenej žalovanou v spore a vo veci rozhodnúť, ako tiež o náhrade trov konania.

3. V poradí druhým rozsudkom v tomto spore, ktorý rozsudok je preskúmaný v tomto odvolacom konaní, súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Tento rozsudok odôvodnil tak, že Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 5Co/79/2020-112 zo dňa 21. apríla 2021 konštatoval záver, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke sumy 1.329,04 eur. Týmto záverom odvolacieho súdu bol súd prvej inštancie viazaný. Žalobca v žalobe výslovne uviedol, že dojednanie medzi ním a žalovanou ohľadom vrátenia žalovanej sumy bolo také, že sa dohodli so žalovanou na vrátení pôžičky do 15.03.2014. Odo dňa nasledujúceho po dni, kedy malo dôjsť k údajnému vráteniu pôžičky, t.j. 15.03.2014, žalobca uplatňuje úrok z omeškania, t.j. od 16.03.2014. Všetky ďalšie tvrdenia žalobcu ohľadom dohody, kedy mu mala byť prípadne suma 1.329,04 eur vrátená, súd považoval za účelové. Zásadné však je, že dôkazné bremeno tak uzavretia zmluvy o pôžičke žalobcu so žalovanou a v rámci tejto i určenia dňa splatnosti tejto pôžičky bolo na žalobcovi. Žalobca svoje tvrdenia, ktoré realizoval pred súdom prvého stupňa ohľadom vrátenia pôžičky, pri svojich výpovediach na pojednávaníach, vrátane svojej výpovede, že sa so žalovanou dohodli, "že mi to potom niekedy vráti", nijakým spôsobom nepreukázal. Súd tak vychádzal z tvrdení žalobcu v žalobe, v ktorej si uplatnil svoj nárok vo vzťahu k žalovanej. Nárok žalobcu potom posúdil podľa § 657, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, dojednanie medzi žalobcom a žalovanou bolo také, že sa dohodli na vrátení pôžičky do 15.03.2014 /a akákoľvek výzva, ktorá by

bola z o strany žalobcu realizovaná, nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty/ začala premlčacia doba plynúť odo dňa 16.03.2014 a uplynula 16.04.2017. Keď žalobca podal žalobu dňa 19.06.2017 urobil tak po uplynutí premlčacej lehoty. Vzhľadom k námietke premlčania vznesenej žalovanou súd žalobu zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/.

4. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca včas odvolanie. Uviedol, že rozhodnutie súdu je nesprávne, keď súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd žalobu zamietol vychádzajúc z toho, že sa strany dohodli na vrátení pôžičky do 15.03.2014, premlčacia doba začala plynúť odo dňa 16.03.2014 a uplynula 16.04.2017, pričom žalobca podal žalobu dňa 19.06.2017, teda po uplynutí premlčacej doby a vzhľadom k námietke premlčania vznesenej žalovanou súd žalobu zamietol. Nie je pritom pravdou, že by žalobca podal žalobu dňa 19.06.2017. Žaloba v predmetnej veci bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica dňa 10.03.2017, čo konštatoval v tomto spore už aj odvolací súd a dokonca aj súd prvej inštancie v bode 4. napadnutého rozsudku. Žalobca podal žalobu na včas, počas všeobecnej premlčacej lehoty a teda nedošlo k premlčaniu. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že jeho žalobe vyhovie.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Podľa nej sa žalobcovi nepodarilo preukázať termín splatnosti pôžičky do 15.03.2014. Sám predtým na pojednávaniach uvádzal, že žalovaná mu mala vrátiť prostriedky za letenky keď bude môcť, resp. bude mať, a potom následne vypovedal, že najneskôr do jedného roka. Preto sú tvrdenia žalobcu o splatnosti pôžičky dňa 15.03.2014 účelové a nezakladajúce sa na pravde. Žalovaná potom zopakovala, že žiadnu ústnu dohodu o pôžičke so žalobcom neuzavrela. Žalobca chcel vrátiť pôžičku hneď, potom čo zistil, že žiadny milostný vzťah medzi nimi vzniknúť nemôže. Túto skutočnosť si žalobca uvedomil asi mesiac po poskytnutí pôžičky. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

6. K vyjadreniu žalovanej na svoje odvolanie sa vyjadril žalobca. Podľa alebo zákon nevyžaduje písomnú formu zmluvy o pôžičke a táto môže byť uzatvorená aj ústne, prípadne konkludentne. V tomto prípade išlo o ústne uzatvorenie pôžičky, čo potvrdila aj žalovaná na pojednávaní. Žalovaná počas celého konania napriek jej priznaniu, že k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke došlo (čo skonštatoval aj odvolací súd), sa opakovane snažila tvrdiť, že k jej uzavretiu nedošlo (pričom si takto odporuje aj vo vyjadrení zo dňa 21.09.2023), pričom rovnako nekonzistentné sú aj jej vyjadrenia k termínu splatnosti pôžičky. Žalovaná si vo svojich vyjadreniach odporuje, pričom jej tvrdenia považuje žalobca za účelové, aby sa vyhla povinnosti vrátiť pôžičku. Žalobca preukázal, že dňa 29.05.2015 žalovanú e-mailom vyzval na vrátenie žalovanej sumy a má za to, že ak mal súd pochybnosť o dátume splatnosti pôžičky, potom mal postupovať tak, ako keby medzi stranami nebola vopred dohodnutá doba splatnosti pôžičky a aplikovať § 563 Občianskeho zákonníka. V takom prípade splatnosť pôžičky nastala po výzve žalobcu na jej vrátenia dňa 30.05.2015 - tento dátum je teda relevantný aj vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania. Opätovne potom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/146/2008 z 31.07.2008 a jeho závery k plynutiu premlčacej doby pri záväzkoch, ktorých čas splnenia nie je medzi zmluvnými stranami dohodnutý.

7. K tomuto vyjadreniu žalobca sa vyjadrila ešte žalovaná. Uviedla, že žalobca si viackrát odporoval ohľadné dátumu, kedy požadoval od nej vrátenie sumy 1.329,04 eur. V žalobe uvádzal do 15.03.2014, pri výpovedi na súde uvádzal raz do roka tzn. do 09.03.2014, potom na súde uvádzal termín, kedy žalovaná bude chcieť a teraz v poslednom jeho podaní uvádza termín do 30.05.2015.

8. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP a po zopakovaní dokazovania na odvolacom pojednávaní podľa § 385 CSP dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

9. Žalobca vo svojom odvolaní namietal správnosť posúdenia premlčania jeho uplatneného nároku súdom prvej inštancie, keď žalobu v predmetnej právnej veci podal už dňa 10.03.2017 na upomínací súd-Okresný súd Banská Bystrica, a nie až dňa 19.06.2017, ako to uviedol súd prvej inštancie.

10. Odvolací súd na nariadenom pojednávaní oboznámil žalobu žalobcu v predmetnej právnej veci spolu s potvrdením Okresného súdu Banská Bystrica o jej podaní na súd, a zistil, že žalobca v predmetnej

právnej veci podal žalobu /návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní/ na súd, teda uplatnil si svoj v žalobe špecifikované právo, už dňa 10.03.2017 a nie až dňa 19.06.2017, ako chybné uviedol súd prvej inštancie. Predmetná právna vec bola po skončení upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica postúpená Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom ako súdu vecne a miestne príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie a tomuto súdu došla dňa 19.06.2017. Uvedené ale neznamená, že až v tento deň si žalobca svoje právo uplatnil na súde. K tomu došlo už dňa 10.03.2017, kedy začalo súdne konanie o žalobe žalobcu podanej Okresnému súdu Banská Bystrica.

11. Závery súdu prvej inštancie o premlčaní uplatneného práva žalobcu, podľa ktorých sa strany dohodli na vrátení pôžičky do 15.03.2014, premlčacia doba začala plynúť po splatnosti pôžičky odo dňa 16.03.2014 a uplynula 16.04.2017, pričom žalobca podal žalobu až po jej uplynutí dňa 19.06.2017, sú teda celkom chybné.

12. Odvolací súd ďalej skúmal otázku premlčania uplatneného práva žalobcu aj s ohľadom na počiatok plynutia premlčacej doby. Už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí /rozsudok tunajšieho súdu, č.k. 5Co/79/2020-112 zo dňa 21. apríla 2021/ odvolací súd uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané poskytnutie pôžičky 1.329,04 eur žalobcom žalovanej a otázkou zostáva dojednaná doba vrátenia peňažných prostriedkov pôžičky, keď žalobca v žalobe tvrdil, že sa so žalovanou dojednal na vrátení pôžičky do 15.03.2014 ale pred súdom prvej inštancie vypovedal, že sa dohodli, že "mi to potom niekedy vráti". Sama žalovaná sa k otázke doby splnenia /splatnosti/ pôžičky nevyjadřila. Preto odvolací súd uložil súdu prvej inštancie odstrániť rozpory o dobe splatnosti pôžičky a následne skutkové a právne závery

k tejto otázke použiť pri hodnotení námietky premlčania vznesenej žalovanou v spore a vo veci rozhodnúť, ako tiež o náhrade trov konania.

13. Uvedený pokyn odvolacieho súdu súd prvej inštancie náležite nenaplnil, keď sa pri svojom následnom rozhodnutí vo veci samej uspokojil s tým, že žalobca v žalobe výslovne uviedol, že dojednanie medzi ním a žalovanou ohľadom vrátenia žalovanej sumy bolo také, že sa dohodli so žalovanou na vrátení pôžičky do 15.03.2014 a všetky ďalšie tvrdenia žalobcu ohľadom dohody, kedy mu mala byť prípadne suma 1.329,04 eur vrátená, súd prvej inštancie považoval za účelové. Uvedené závery súdu prvej inštancie, ktoré sa následne premietli aj do posúdenia žalovanou uplatnenej námietky premlčania práva žalobcu /keďže deň nasledujúci po splatnosti pôžičky mohol žalobca svoje právo na vrátenie pôžičky uplatniť na súde a teda nasledujúci deň po splatnosti pôžičky začala plynúť premlčacia doba jeho práva na vrátenie pôžičky/ sú celkom chybné.

14. Skutkové otázky rozhodujúce pre posúdenie žalobou uplatneného práva musia byť v prvom rade predmetom žalobných tvrdení žalobcu /resp. tvrdení protistrany/ a následne predmetom dokazovania. Konajúci súd môže pri svojom rozhodovaní z takýchto skutkových tvrdení vychádzať len v prípade, že boli v konaní vykonaným dokazovaním preukázané /§ 215 CSP/, resp. neboli účinne popreté protistranou /§ 151 CSP/.

15. V predmetnej právnej veci súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti žaloby žalobcu vychádzal zo skutkového tvrdenia žalobcu v žalobe, že strany sporu si dojednali vrátenie pôžičky do dňa 15.03.2014. Uvedené skutkové tvrdenie žalovaná v konaní účinne poprela, keď tvrdila, že so žalobcom si žiadnu pôžičku nedojednala, žalobca jej žiadnu pôžičku neposkytol. Po takomto účinnom popretí skutkových tvrdení žalobcu o poskytnutí pôžičky a teda aj jej splatnosti, museli byť skutkové tvrdenia žalobcu predmetom dokazovania a konajúci súd z nich mohol vychádzať len vtedy, ak boli vykonaným dokazovaním preukázané. To sa však podľa odvolacieho súdu ohľadne skutkových tvrdení žalobcu, že si strany sporu dojednali vrátenie pôžičky do dňa 15.03.2014, nestalo.

16. Z dokazovania, ktoré vykonal vo veci súd prvej inštancie vyplýva, že žalobca vo svojej prvej výpovedi pred súdom prvej inštancie /pojednávanie dňa 21.10.2019/ ohľadne dojednaní splatnosti pôžičky uviedol, že sa so žalovanou dohodol na tom, že mu to potom niekedy vráti. Žalovaná sa vo svojej výpovedi /na rovnakom pojednávaní súdu prvej inštancie/ k otázke splatnosti pôžičky 1.329,04 eur nevyjadřila, len uviedla, že žalobca sa sám ponúkol, že letenky zaplatí a že peniaze mu vráti. Po čiastočnom zrušení prvého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie /rozsudok tunajšieho súdu,

č.k. 5Co/79/2020-112 zo dňa 21. apríla 2021/ súd prvej inštancie opätovne vypočul strany sporu. Žalobca teraz /pojednávane súdu prvej inštancie dňa 25.01.2023/ vo svojej výpovedi uviedol, že sa so žalovanou dohodol na vrátení pôžičky do 15.03.2014 a to na osobnom stretnutí v reštaurácii po jej návrate z USA. Na otázky súdu potom žalobca uviedol, že v čase, keď žalovanej pôžičku poskytol /keď platil za ňu letenky/ sa dohodli, že mu žalovaná zaplatenú sumu niekedy vráti. Na ďalšiu otázku súdu potom uviedol, že sa so žalovanou dohodli na tom, že mu to maximálne do roku vráti. Žalovaná vo svojej výpovedi / pojednávane súdu prvej inštancie dňa 25.01.2023/ opätovne poprela akékoľvek dohody so žalobcom na poskytnutí pôžičky.

17. Preskúmaním uvedeného dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že žalobca nijako nepreukázal svoje žalobné tvrdenie o tom, že si strany sporu dojednali vrátenie pôžičky do dňa 15.03.2014. Takúto skutočnosť žalobca netvrdil pri svojom prvotnom výsluchu pred súdom prvej inštancie. Začal takto vypovedať až po zrušení prvého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie tunajším odvolacím súdom, pričom ale bola jeho výpoveď nekonzistentná a vzájomne si v nej odporoval, keď na ďalšie otázky súdu prvej inštancie uvádzal iné dojednania o splatnosti pôžičky /dohodli sa, že mu žalovaná zaplatenú sumu niekedy vráti; dohodli sa, že mu to maximálne do roku vráti/. S ohľadom na uvedené, a berúc do úvahy aj výpoveď žalovanej, musel odvolací súd nutne dospieť k záveru, že splatnosť pôžičky 1.329,04 eur žalobcu pre žalovanú nebola dokazovaním, ktoré vo veci vykonal súd prvej inštancie preukázaná. Z tohto dôvodu odvolací súd na nariadenom pojednávaní opätovne vo veci vypočul tak žalobcu ako aj žalovanú.

18. Žalobca vo svojej výpovedi pred odvolacím súdom zopakoval, že žalovanej po vzájomnej dohode poskytol pôžičku 1.329,04 eur tým spôsobom, že za ňu a jej syna zaplatil cestovnej kancelárii letenky do USA. Po jej žiadostiach a sľuboch jej túto pôžičku poskytol s tým, že po návrate mu ju vráti, keď bude mať na to peniaze. Po tom, čo sa žalovaná vrátila z USA zorganizoval stretnutie, kde ju vyzval na vrátenie a dal jej aj svoje číslo účtu. Čakal pol roka, rok ale nič sa nestalo. Žalovaná na ústne a telefonické výzvy nereagovala. Preto jej dňa 29.05.2015 zaslal emailom výzvu na vrátenie pôžičky. Keď ani na to nereagovala, podal žalobu na súd. Na otázku odvolacieho súdu žalobca uviedol, že sa so žalovanou výslovne dohodli, že pôžičku po návrate ich vráti. Žalovaná vo svojej výpovedi pred odvolacím súdom uviedla, že keď za ňu žalobca platil letenky do USA, tak sa na ničom sa nedohodli, žalobca to sám inicioval, ponúkol sa, že letenky zaplatí. Ona to nežiadala a nebola medzi nimi ani dohoda, že tieto peniaze vráti. Poprela, že by sa so žalobcom po návrate z USA stretla alebo že by sa spolu po návrate dohadovali na vrátení peňazí.

19. Ani z takto zopakovaného dokazovania nemal odvolací súd za preukázané žalobné tvrdenie žalobcu, že sa strany sporu dojednali na vrátení pôžičky do 15.03.2014. Žalobca toto žalobné tvrdenie vo výpovedi nepotvrdil, ale vypovedal, že dohoda medzi stranami na vrátení pôžičky bola taká, že žalovaná mu pôžičku vráti po návrate z USA, keď na to bude mať peniaze. Táto výpoveď teda nepreukazuje žalobné tvrdenie žalobcu a je aj v rozpore s predchádzajúcimi tvrdeniami žalobcu v jeho výpovediach a v podstate predstavuje štvrtú žalobcom tvrdenú verziu dojednania splatnosti pôžičky /1. dohodli na tom, že mu to potom niekedy vráti,

2. dohodli sa na vrátení pôžičky do 15.03.2014, 3. dohodli, že mu žalovaná zaplatenú sumu maximálne do roku vráti/. Vzhľadom na uvedené vzájomne si odporujúce tvrdenia žalobcu v jeho výpovediach pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom a vzhľadom na to, že žalovaná pri svojom zopakovanom výsluchu akúkoľvek dohodu so žalobcom na vrátení pôžičky poprela, je nutné uzavrieť, že ani zopakovaným dokazovaním nebolo preukázané žalobné tvrdenie žalobcu, že sa strany sporu dojednali na vrátení pôžičky do 15.03.2014 ale ani iné dojednanie o čase splnenia tejto pôžičky medzi stranami.

20. Pre posúdenie žalovanou vnesenej námietky premlčania uplatneného práva žalobcu na vrátenie pôžičky 1.329,04 eur preto odvolací súd vychádzal z toho, že čas splnenia tejto pôžičky nebola medzi stranami sporu dojednaná. Na takéto prípady dopadá ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho

o plnenie veriteľ požiadal. Keďže toto zákonné ustanovenie nebolo pri doterajšom rozhodovaní predmetnej právnej veci použité a je pre rozhodnutie vo veci podľa odvolacieho súdu rozhodujúce, odvolací súd oboznámil strany sporu s možnosťou jeho aplikácie a vyzval ich, aby sa k jeho možnému použitiu vyjadrili. Žalobca uviedol, že ani v prípade aplikácie § 563 Občianskeho zákonníka nemožno mať za to, že ním uplatnené právo na vrátenie pôžičky 1.329,04 eur je premlčané, pretože on žalovanú

o vrátenie pôžičky požiadal až mailovou správou zo dňa 29.05.2015 a žalobu podal dňa 10.03.2017, teda pred uplynutím premlčacej doby. Na podporu svojich tvrdení poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/146/2008. Žalovaná sa k možnému použitiu ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka nevyjadřila.

21. Odvolací súd posúdil žalovanou vznesenú námietku premlčania uplatneného práva žalobcu na vrátenie pôžičky 1.329,04 eur tak, že na zistený skutkový stav - medzi stranami došlo k poskytnutiu pôžičky 1.329,04 eur /tento skutkový záver súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán sporu/ a nebolo preukázané, že by si strany dojednali čas splnenia tejto pôžičky, aplikoval ustanovenia § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka /ktoré už vo veci použil súd prvej inštancie/ a potom aj § 563 Občianskeho zákonníka.

22. Keďže nebolo v konaní preukázané žiadne dojednanie strán sporu o čase splnenia pôžičky 1.329,04 eur, vychádzal odvolací súd z toho, že čas splnenia tejto pôžičky nebol medzi stranami dojednaný. Keďže čas splnenia v prípade pôžičky nie je ani ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, má dlžník podľa § 563 Občianskeho zákonníka povinnosť splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Pokiaľ však ide o premlčanie práva veriteľa na splnenie dlhu, pri ktorom čas splnenia nebol dojednaný, nie je ustanovený právnym predpisom ani určený v rozhodnutí, stále platí záver rozhodnutia Najvyššieho súdu SSR, sp. zn. 7Cz 26/83 z 21.11.1983 uverejneného vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR pod R 28/1984, podľa ktorého „ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu“. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax /viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/25/2003, ktoré bolo publikované

v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 91/2004/, ktorá zotrvávajúca na tom, že ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie /§ 563 Občianskeho zákonníka/. Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadaný o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol. Na rovnakom právnom názore spočívajú aj viaceré iné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky /napríklad, sp. zn. 1Cdo/148/2004, sp. zn. 4Cdo/66/2006/.

23. Opačný názor na posudzovanú otázku plynutia premlčacej doby pri neexistencii dohody o splatnosti dlhu zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky len v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/146/2008 zo dňa 31.07.2008, na ktoré poukazoval v danej veci žalobca. V tomto rozhodnutí sa Najvyšší súd odklonil od právneho názoru vyjadreného v judikáte R 28/84.

V zmysle tohto rozhodnutia „v prípade zreteľného odďaľovania výzvy na plnenie a v závislosti na konkrétnych okolnostiach by súd mohol s použitím § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka odmietnuť ochranu práva veriteľa uplatneného až po neodôvodnene dlhej dobe po vzniku záväzku. Okrem toho taký výklad ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, ktorého výsledkom je záver o začatí plynutia premlčacej doby, ak čas plnenia nebol dohodnutý ani inak stanovený, dňom nasledujúcim po vzniku právneho vzťahu, nie je súladný so zásadou dôvery v právo, pretože pod hrozbou začatia premlčania bezprostredne po vzniku právneho vzťahu obmedzuje veriteľa v jeho práve vyplývajúcom z § 563 Občianskeho zákonníka požiadať

o plnenie a tým vyvolať splatnosť záväzku podľa jeho slobodnej vôle, resp. ho núti konať spôsobom, ktorý môže byť v rozpore so skutočným záujmom účastníkov právneho vzťahu.

V dôsledku toho sa právu, ktoré veriteľovi zaručuje § 563 Občianskeho zákonníka, odníma reálny obsah“.

24. V súvislosti s uvedeným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/146/2008 však treba poukázať na to, že toto rozhodnutie bolo zaradené na rokovanie občianskoprávneho kolégia, ktoré sa uskutočnilo 28. a 29. mája 2009, avšak na základe výsledku hlasovania prítomných členov tohto kolégia bolo prijaté uznesenie, v zmysle ktorého toto rozhodnutie nemá byť publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Uvedené rozhodnutie tak predstavuje názor odlišný od názoru vysloveného Najvyšším súdom v rozhodnutiach, ktoré boli publikované v príslušnej zbierke súdnych rozhodnutí. Okrem toho sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej praxi, ktorá nasledovala po uvedenom rozhodnutí 4Cdo/146/2008 zo dňa 31.07.2008, ďalej pridrža názoru, že pre účely premlčania je významný prvý objektívny okamih, kedy

môže veriteľ požiadať dlžníka o splnenie a preto je bezpochyby pre počiatok plynutia premlčacej doby rozhodujúci deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol /vid' rozsudok sp. zn. 7Cdo/1375/2015 zo dňa 23.08.2017 alebo rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/174/2016/ a názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/146/2008 zo dňa 31.07.2008 tak zostáva jediným odchylením sa konštantného právneho názoru doktríny ako aj súdnej praxe, že ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu.

25. S takýmto právnym názorom súhlasí aj tunajší odvolací súd a preto v intenciách danej právnej veci mal za to, že žalobca ako veriteľ mohol deň nasledujúci po poskytnutí pôžičky dňa 09.03.2013, pri ktorej pôžičke nebolo preukázané, že by si strany dojednali čas plnenia, požiadať žalovanú ako dlžníčku o splnenie jej dlhu vrátiť pôžičku 1.329,04 eur. Odo dňa 10.03.2013 tak začala žalobcovi plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba /§ 101 Občianskeho zákonníka/, ktorá uplynula vo štvrtok dňa 10.03.2016. Keďže žalobca podal na súd svoju žalobu, ktorou si uplatnil právo na vrátenie pôžičky 1.329,04 eur od žalovanej až dňa 10.03.2017, urobil tak až po márnom uplynutí premlčacej doby. Vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania uplatneného práva žalobcu zo strany žalovanej preto nebolo možné žalobcovi uplatnené právo priznať /§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka/ a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobcu je preto vecne správne.

26. Na základe týchto záverov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, a to aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, ktorý bol založený na plnom procesnom úspechu žalovanej v konaní pred súdom prvej inštancie /§ 255 ods. 1 CSP/.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanej v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).